

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (šesto vijeće)

1. srpnja 2021.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Uredba (EU) br. 650/2012 – Europska potvrda o nasljedivanju – Važenje ovjerene preslike Potvrde koja ne sadržava datum isteka – Članak 65. stavak 1. – Članak 69. – Učinci Potvrde u odnosu na osobe koje su u njoj navedene, ali nisu zatražile njezino izdavanje – Članak 70. stavak 3. – Datum koji se uzima u obzir za ocjenu važenja preslike – Učinci na dokaznu snagu preslike”

U predmetu C-301/20,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud, Austrija), odlukom od 27. svibnja 2020., koju je Sud zaprimio 7. srpnja 2020., u postupku

UE,

HC

protiv

Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank AG,

uz sudjelovanje:

ostavina VJ-a,

SUD (šesto vijeće),

u sastavu: L. Bay Larsen, predsjednik vijeća, C. Toader (izvjestiteljica) i N. Jääskinen, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za austrijsku vladu, J. Schmoll, E. Samoilova i A. Posch, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: njemački

- za njemačku vladu, J. Möller, M. Hellmann i U. Bartl, u svojstvu agenata,
- za španjolsku vladu, M. J. Ruiz Sánchez, u svojstvu agenta,
- za mađarsku vladu, M. Z. Fehér i K. Szíjjártó, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, M. Wilderspin i M. Heller, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 29. travnja 2021.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 63., članka 65. stavka 1., članka 69. i članka 70. stavka 3. Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljedivanju (SL 2012., L 201, str. 107.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku: poglavlje 19., svezak 10., str. 296. i ispravak SL 2019., L 243, str. 9.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između osoba UE i HC, sina i kćeri preminule osobe VJ, čije je zadnje uobičajeno boravište bilo u Španjolskoj, s jedne strane, i Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank AG, banke sa sjedištem u Austriji, s druge strane, u vezi sa zahtjevom za povrat novčanog iznosa i vrijednosnih papira koje je ta banka stavila u sudski polog.

Pravni okvir

- 3 U uvodnim izjavama 7., 67., 71. i 72. Uredbe br. 650/2012 navedeno je:

„(7) Pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta treba olakšati uklanjanjem prepreka slobodnom kretanju osoba koje se trenutačno susreću s poteškoćama u ostvarivanju svojih prava u kontekstu nasljedivanja koje ima prekogranične implikacije. U europskom pravnom prostoru građani moraju imati mogućnost organizirati svoje nasljedivanje unaprijed. Prava nasljednika i legatara, drugih osoba bliskih umrlom i vjerovnika nasljedstva moraju biti učinkovito zajamčena.

[...]

(67) Kako bi se nasljedivanje s prekograničnim implikacijama unutar Unije riješilo brzo, skladno i učinkovito, nasljednici, legatari, izvršitelji oporuke ili upravitelji ostavinom trebali bi moći lako dokazati svoj status i/ili prava i ovlasti u drugoj državi članici, na primjer u državi članici u kojoj se nalazi imovina za nasljedivanje. Kako bi im se to omogućilo, [o]va bi Uredba trebala predvidjeti uspostavu jednoobrazne potvrde, Europske potvrde o nasljedivanju (dalje u tekstu: „Potvrda“) koja bi se izdavala za korištenje u drugoj državi članici. [...]

- (71) Potvrda bi trebala proizvesti jednake učinke u svim državama članicama. Ona ne bi trebala biti ovršna isprava, ali bi trebala imati dokaznu snagu i trebalo bi predmijevati da istinito dokazuje elemente koji su utvrđeni po pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ili po bilo kojem drugom pravu mjerodavnom za posebne elemente, poput materijalne valjanosti raspolažanja imovinom zbog smrti. [...] Svakoj osobi koja izvrši plaćanje ili prenese imovinu za nasljeđivanje osobi navedenoj u Potvrdi kao osobi koja ima pravo prihvati takvo plaćanje ili imovinu kao nasljeđnik ili legatar trebalo bi pružiti odgovarajuću zaštitu ako je postupala u dobroj vjeri pouzdajući se u točnost podataka iz Potvrde. Jednaku zaštitu trebalo bi pružiti svakoj osobi koja, pouzdajući se u točnost podataka iz Potvrde, kupi ili dobije imovinu za nasljeđivanje od osobe za koju je u Potvrdi navedeno da ima pravo raspolažati takvom imovinom Zaštitu bi trebalo osigurati ako su predočene ovjerene [preslike] koje su još uvijek valjane. [...]
- (72) Nadležno tijelo trebalo bi izdati Potvrdu na temelju zahtjeva. Izvornik Potvrde trebao bi ostati kod tijela koje ju je izdalo, a ono bi trebalo izdati jednu ili više ovjerenih preslika Potvrde podnositelju zahtjeva i svakoj drugoj osobi koja dokaže pravni interes. [...]"

4 U skladu s člankom 62. te uredbe, naslovljenim „Uspostava Europske potvrde o nasljeđivanju”:

- „1. Ova Uredba uspostavlja Europsku potvrdu o nasljeđivanju (dalje u tekstu: „Potvrda”) koja se izdaje za korištenje u drugoj državi članici i stvara učinke navedene u članku 69.
2. Korištenje Potvrde nije obvezno.
3. Potvrda ne nadomešta unutarnje isprave koje se u državama članicama koriste za slične svrhe. Međutim, jednom kada je izdana za korištenje u drugoj državi članici, Potvrda također stvara učinke navedene u članku 69. u državama članicama čija su je tijela izdala u skladu s ovim poglavljem.”

5 Članak 63. navedene uredbe, naslovljen „Svrha Potvrde”, glasi:

1. Potvrdu mogu koristiti nasljeđnici, legatari koji imaju izravna prava u nasljeđstvu i izvršitelji oporuka ili upravitelji ostavinom koji se u drugoj državi članici moraju pozvati na svoj status ili izvršavati svoja prava kao nasljeđnici ili legatari i/ili svoje ovlasti kao izvršitelji oporuka ili upravitelji ostavinom.
2. Potvrda se može koristiti za dokazivanje jedne ili više sljedećih stvari:

a) status i/ili prava svakog nasljeđnika ili, ovisno o slučaju, svakog legatara spomenutih u Potvrdi i njihove ostavinske dijelove;

[...]"

6 Člankom 65. iste uredbe, naslovljenim „Zahtjev za Potvrdu”, predviđeno je:

„1. Potvrda se izdaje na zahtjev bilo koje osobe navedene u članku 63. stavku 1. (dalje u tekstu: „podnositelj zahtjeva”).

[...]

3. Zahtjev mora sadržavati podatke navedene u nastavku, u mjeri u kojoj su ti podaci poznati podnositelju zahtjeva i nužni tijelu izdavanja za potvrđivanje elemenata za koje podnositelj zahtjeva želi potvrdu, i moraju joj biti priložene sve relevantne isprave u izvorniku ili preslikama koje ispunjavaju uvjete za utvrđivanje njezine autentičnosti, ne dovodeći u pitanje članak 66. stavak 2.:

[...]

(e) podatke o drugim mogućim korisnicima na temelju raspolaganja imovinom zbog smrti i/ili po samom zakonu: prezime i osobno ime ili više njih ili naziv organizacije, identifikacijski broj (ako postoji) i adresa;

[...]"

7 U skladu s člankom 68. Uredbe br. 650/2012, naslovljenim „Sadržaj Potvrde”:

„Potvrda mora sadržavati sljedeće podatke, u mjeri potrebnoj za svrhu za koje se izdaje:

[...]

(g) podatke o korisnicima: prezime (prezime prilikom rođenja, ako postoji), osobno ime ili više njih te identifikacijski broj (ako postoji);

[...]"

8 Članak 69. te uredbe, naslovljen „Učinci Potvrde”, glasi:

„1. Potvrda proizvodi svoje učinke u svim državama članicama a da nije potreban poseban postupak.

2. Za Potvrdu se predmijeva da točno dokazuje elemente koji su utvrđeni po pravu mjerodavnom za naslijđivanje ili po bilo kojem drugom pravu mjerodavnom za određene elemente. Za osobu koja je u Potvrdi navedena kao naslijednik, legatar, izvršitelj oporuke ili upravitelj ostavinom predmijeva se da ima status naveden u Potvrdi i/ili prava ili ovlasti navedene u Potvrdi, bez ikakvih uvjeta i/ili ograničenja vezanih za ta prava ili ovlasti, osim onih navedenih u Potvrdi.

3. Za svaku osobu koja postupajući na temelju podataka potvrđenih u Potvrdi izvrši plaćanja ili prenese imovinu osobi navedenoj u Potvrdi kao ovlaštenoj za prihvat plaćanja ili imovine smatra se da je izvršila transakciju s osobom ovlaštenom za prihvat plaćanja ili imovine, osim ako zna da sadržaj Potvrde nije istinit ili nije svjesna takve neistinitosti zbog krajnje nepažnje.

4. Ako osoba navedena u Potvrdi kao ovlaštena za raspolaganje imovinom za naslijđivanje raspolaže tom imovinom u korist druge osobe, za tu drugu osobu se smatra, ako postupa na temelju podataka potvrđenih u Potvrdi, da je izvršila transakciju s osobom ovlaštenom za raspolaganje dotočnom imovinom, osim ako zna da sadržaj Potvrde nije istinit ili je nesvjesna te neistinitosti zbog krajnje nepažnje.

5. Potvrda je valjana isprava za upisivanje imovine za naslijđivanje u relevantnom upisniku države članice, ne dovodeći u pitanje članak 1. stavak 2. točke (k) i (l).”

- 9 Članak 70. navedene uredbe, naslovljen „Ovjereni preslici Potvrde”, predviđa:
- „1. Izvornik Potvrde zadržava tijelo izdavanja i izdaje jednu ili više ovjerenih preslika podnositelju zahtjeva i svakoj osobi koja dokaže pravni interes.
2. Tijelo izdavanja za potrebe članka 71. stavka 3. i članka 73. stavka 2. vodi popis osoba kojima su izdani ovjereni preslici u skladu sa stavkom 1.
3. Izdane ovjerene preslike vrijede u ograničenom razdoblju od šest mjeseci, što se naznačuje u ovjerenom presliku navođenjem datuma isteka. U iznimnim i opravdanim slučajevima, tijelo izdavanja može iznimno odrediti dulje razdoblje važenja. Kada to razdoblje istekne, svaka osoba koja posjeduje ovjereni preslik mora, kako bi mogla koristiti Potvrdu za svrhe navedene u članku 63., zatražiti produljenje razdoblja važenja ovjerenog preslika ili zatražiti novi ovjereni preslik od tijela izdavanja.”
- 10 U članku 71. iste uredbe, naslovljenom „Ispravak, izmjena ili opoziv Potvrde”, u stavku 3. navedeno je:
- „Tijelo izdavanja bez odgode obavješćuje sve osobe kojima su izdani ovjereni preslici Potvrde u skladu s člankom 70. stavkom 1. o bilo kojem ispravku, izmjeni ili opozivu Potvrde.”
- ### **Glavni postupak i prethodna pitanja**
- 11 Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank stavio je u sudski polog određeni iznos novca i vrijednosne papire nakon što su HC, UE i njihov otac, osoba VJ, zatražili povrat te imovine pozivajući se na postojanje suprotstavljenih prava čija je osnovanost bila sporna.
- 12 Osoba VJ, koja je svoje posljednje uobičajeno boravište prijavila u Španjolskoj, preminula je 5. svibnja 2017. Nakon te smrti ostavinski postupak proveden je pred španjolskim javnim bilježnikom, u skladu sa španjolskim pravom.
- 13 Osobe HC i UE zatražile su predaju predmeta koji se nalazio u pologu, a Bezirksgerichtu Bregenz (Općinski sud u Bregenu, Austrija) podnijele su ovjerenu presliku Europske potvrde o nasljedivanju, koju je navedeni španjolski javni bilježnik izdao na zahtjev osobe HC, kako bi dokazale svoj status nasljednika osobe VJ, u skladu s člankom 62. i sljedećima Uredbe br. 650/2012. Ta preslika, koja ima oblik „obrasca V.” (u dalnjem tekstu: obrazac V.), kao što je to predviđeno Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 1329/2014 od 9. prosinca 2014. o uspostavi obrazaca iz Uredbe (EU) br. 650/2012 (SL 2014., L 359, str. 30., i ispravci SL 2016., L 9, str. 14. i SL 2015., L 142, str. 34.), u rubrici „vrijedi do” sadržava napomenu „neograničeno”. Osoba UE je na navedenoj Potvrdi, uz ime svoje sestre, navedena kao osoba koja ima pravo na polovicu predmetne ostavine.
- 14 Bezirksgericht Bregenz (Općinski sud u Bregenu) odbio je zahtjev tužiteljâ. Landesgericht Feldkirch (Zemaljski sud u Feldkirchu, Austrija) odbio je žalbu podnesenu protiv odluke donesene u prvostupanjskom postupku. Taj je sud smatrao, kao prvo, da samo osoba koja je zatražila izdavanje Europske potvrde o nasljedivanju može dokazati svoja prava podnošenjem te Potvrde, kao drugo, da je izdavanje preslike takve Potvrde bez ograničenja važenja protivno zahtjevu kojim je predviđeno da vrijedi u ograničenom razdoblju od šest mjeseci za postupanje po toj preslici, kao treće, da potonja mora vrijediti na dan donošenja odluke prvostupanjskog suda.

- 15 Pri sudu koji je uputio zahtjev, Oberster Gerichtshofu (Vrhovni sud, Austrija), pokrenut je postupak povodom revizije protiv odluke Landesgerichta Feldkirch (Zemaljski sud u Feldkirchu). Prvonavedeni sud ističe da je u skladu s austrijskim pravom za predaju imovine koja se nalazi u sudskom pologu potreban zajednički pisani zahtjev svih stranaka („suprotstavljenje stranke”), sve dok se ne doneše pravomoćna sudska odluka. Stoga sud koji je uputio zahtjev, kako bi donio svoju odluku, pita može li se preslika Europske potvrde o nasljeđivanju upotrijebiti za utvrđivanje prava naslijednika.
- 16 Konkretno, Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud) izražava sumnje, kao prvo, u pogledu važenja ovjerene preslike koja ne sadržava datum isteka. Ističe da taj slučaj nije predviđen Uredbom br. 650/2012 i da o tom pitanju ne postoji nikakva sudska praksa Suda. Sud koji je uputio zahtjev navodi, s jedne strane, mogućnost da taj dokument ne proizvodi učinke zbog te nepravilnosti i, s druge strane, činjenicu da bi napomena „neograničeno” mogla činiti produljenje razdoblja važenja ako bi je se moglo smatrati „iznimnim slučajem” u smislu članka 70. stavka 3. te uredbe. Međutim, tekst te odredbe može se tumačiti i na način da je razdoblje važenja tog dokumenta ograničeno na šest mjeseci, a sud koji je uputio zahtjev se u takvom slučaju pita od kojeg datuma treba računati to razdoblje.
- 17 Kao drugo, s obzirom na to da Uredba br. 650/2012 ne predviđa slučaj u kojem samo jedan od naslijednika zahtijeva izdavanje Europske potvrde o nasljeđivanju, taj se sud pita odnosi li se učinak te Potvrde samo na „podnositelja zahtjeva” ili i na sve osobe koje su u njoj navedene.
- 18 Kao treće, sud koji je uputio zahtjev pita se o mogućim posljedicama isteka razdoblja važenja preslike Europske potvrde o nasljeđivanju. U tom se pogledu poziva na postojanje razlika između različitih stajališta u pravnoj teoriji tog područja i između sudske prakse austrijskih i njemačkih sudova u odnosu na pitanje je li dovoljno da ta preslika vrijedi na dan podnošenja zahtjeva tijelu pred kojim se vodi postupak ili pak navedena preslika mora vrijediti u trenutku donošenja odluke.
- 19 U tim je okolnostima Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Treba li članak 70. stavak 3. Uredbe br. 650/2012 tumačiti na način da preslika Potvrde koja je protivno toj odredbi bez navođenja datuma isteka izdana na neodređeno vrijeme
 - vrijedi i proizvodi učinke bez vremenskog ograničenja, ili
 - vrijedi samo u razdoblju od šest mjeseci od dana izdavanja ovjerene preslike, ili
 - vrijedi samo u razdoblju od šest mjeseci od nekog drugog datuma, ili
 - nije valjana i nije prikladna za korištenje u smislu članka 63. Uredbe br. 650/2012?
 2. Treba li članak 65. stavak 1. Uredbe br. 650/2012 u vezi s člankom 69. stavkom 3. te uredbe tumačiti na način da učinci Potvrde nastupaju u korist svih osoba koje su u njoj poimence navedene kao naslijednici, legatari, izvršitelji oporuke ili upravitelji ostavinom, tako da Potvrdu u skladu s člankom 63. Uredbe br. 650/2012 mogu koristiti i oni koji njezino izdavanje nisu sami zatražili?

3. Treba li članak 69. Uredbe br. 650/2012 u vezi s člankom 70. stavkom 3. te uredbe tumačiti na način da se mora priznati legitimacijski učinak ovjerene preslike potvrde o nasljeđivanju ako je ta preslika još vrijedila prilikom prvog predočenja, ali je istekla prije donošenja zatražene odluke administrativnog tijela, ili se toj odredbi ne protivi nacionalno pravilo ako ono zahtijeva da Potvrda vrijedi i u trenutku donošenja odluke?”

O prethodnim pitanjima

Prvo i treće pitanje

- 20 Svojim prvim i trećim pitanjem, koja valja ispitati zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 70. stavak 3. Uredbe br. 650/2012 tumačiti na način da ovjerena preslika Europske potvrde o nasljeđivanju, na kojoj se nalazi napomena „neograničeno trajanje”, vrijedi i da njezine učinke u smislu članka 69. te uredbe treba priznati bez vremenskog ograničenja s obzirom na to da je ta preslika vrijedila prilikom njezina prvog podnošenja.
- 21 Najprije valja istaknuti da rok predviđen stavkom 3. članka 70. Uredbe br. 650/2012 ne utječe na razdoblje važenja Europske potvrde o nasljeđivanju, nego samo na razdoblje važenja njezinih ovjerenih preslika. Osim toga, kao što to proizlazi iz stavka 1. navedenog članka u vezi s uvodnom izjavom 72. te uredbe, Europsku potvrdu o nasljeđivanju mora zadržati tijelo izdavatelj, koje potom izdaje njezine preslike.
- 22 Iz teksta članka 70. stavka 3. Uredbe br. 650/2012 proizlazi da ovjerene preslike te Potvrde vrijede u ograničenom razdoblju od šest mjeseci, što se naznačuje u ovjerenoj preslici navođenjem datuma isteka. U iznimnim i opravdanim slučajevima tijelo izdavanja može produljiti razdoblje važenja. Kada to razdoblje od šest mjeseci istekne, svaka osoba koja posjeduje ovjerenu presliku Europske potvrde o nasljeđivanju mora, kako bi mogla koristiti tu Potvrdu za svrhe navedene u članku 63., zatražiti produljenje razdoblja važenja te preslike ili od tijela izdavanja zatražiti novu ovjerenu presliku.
- 23 Naime, ograničenje razdoblja važenja preslika bilo je predviđeno zbog činjenice da Europska potvrda o nasljeđivanju proizvodi učinke u svim državama članicama i jer se predmijeva da istinito dokazuje elemente koji su utvrđeni prema pravu mjerodavnom za nasljeđivanje ili prema bilo kojem drugom pravu mjerodavnom za posebne elemente, kao i status i prava osoba koje su navedene kao nasljednici, legatari, izvršitelji oporuke ili upravitelji ostavinom, u skladu s člankom 69. stavcima 1. i 2. te uredbe.
- 24 U tom pogledu, kao što je to u bitnom istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 41. svojeg mišljenja, rok od šest mjeseci predviđen u članku 70. stavku 3. Uredbe br. 650/2012 omogućuje osiguranje podudarnosti između sadržaja ovjerene preslike Europske potvrde o nasljeđivanju i stvarnog nasljeđstva te, među ostalim, periodičnu provjeru toga da ta Potvrda na temelju članka 71. te uredbe nije bila ispravljena, opozvana ili izmijenjena, odnosno da njezini učinci nisu bili privremeno obustavljeni na temelju članka 73. potonje uredbe.
- 25 Iz toga proizlazi da je važenje takve ovjerene preslike ograničeno na šest mjeseci, osim u iznimnim slučajevima.

- 26 Međutim, postavlja se pitanje treba li za tu presliku, ako je tijelo izdavanja na obrascu V. izričito navelo da ona nema datum isteka, smatrati da vrijedi u razdoblju od šest mjeseci ili je to nepostojanje datuma isteka prepreka korištenju navedene preslike, u smislu članka 63. navedene uredbe.
- 27 U tom pogledu cilj Uredbe br. 650/2012, kao što to proizlazi iz njezine uvodne izjave 7., koji se odnosi na olakšanje pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta uklanjanjem prepreka slobodnom kretanju osoba koje se trenutačno susreću s poteškoćama u ostvarivanju svojih prava u kontekstu nasljeđivanja koje ima prekogranične implikacije, bio bi ugrožen kad nasljednici ili druge osobe s legitimnim interesom ne bi mogle dokazati svoja prava zbog formalne pogreške u ovjerenoj preslici Europske potvrde o nasljeđivanju koja im je izdana, nego bi morale zahtijevati novu presliku te potvrde, što bi dovelo do produljenja rokova i povećanja eventualnih troškova.
- 28 Prema tome, ako se u ovjerenoj preslici Europske potvrde o nasljeđivanju nalazi napomena „neograničeno”, za tu presliku treba smatrati da vrijedi u razdoblju od šest mjeseci.
- 29 Kada je riječ o datumu od kojeg počinje teći razdoblje važenja te preslike, valja istaknuti da tijelo izdavanja na obrascu V., osim datuma važenja ovjerene preslike, mora navesti i datum njezina izdavanja. Tako se razdoblje važenja mora računati počevši od tog datuma, koji jamči predvidljivost i pravnu sigurnost koje se zahtijevaju u pogledu korištenja navedene preslike.
- 30 Kad je riječ o pitanjima suda koji je uputio zahtjev u vezi s datumom na koji ovjerena preslika Europske potvrde o nasljeđivanju mora vrijediti kako bi proizvodila učinke u smislu članka 69. Uredbe br. 650/2012, a osobito u vezi s istekom važenja te preslike tijekom postupka, valja istaknuti da nijedna odredba te uredbe ne odgovara izravno na to pitanje.
- 31 Međutim, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik osobito u točki 49. svojeg mišljenja, učinci te preslike moraju biti isti u svim državama članicama, tako da njezino važenje mora biti uređeno Uredbom br. 650/2012.
- 32 Naime, iz uvodne izjave 71. Uredbe br. 650/2012 proizlazi da Europska potvrda o nasljeđivanju mora proizvoditi jednake učinke u svim državama članicama i da bi trebalo osigurati zaštitu osobama koje se pouzdaju u točnost podataka iz te potvrde ako su predočene još uvijek valjane ovjerene preslike. To osobito osigurava zaštitu trećih osoba koje izvrše plaćanje ili prenesu imovinu za nasljeđivanje osobi navedenoj u Potvrdi kao osobi koja ima pravo prihvatiti takvo plaćanje ili imovinu kao nasljednik.
- 33 Međutim, ako bi se zahtijevalo da ovjerena preslika Europske potvrde o nasljeđivanju vrijedi na datum donošenja tražene odluke od strane tijela kojem je ta preslika podnesena ili tijekom sudskog postupka koji se na nju odnosi, a ne na datum podnošenja zahtjeva, takav zahtjev mogao bi ugroziti prava nasljednika i drugih osoba koje imaju pravo na nasljeđstvo koje bi, s obzirom na to da nemaju nikakav utjecaj na trajanje postupka u kojem će biti donesena ta odluka, ovisno o slučaju morale u više navrata zahtijevati i podnositи takvu presliku.
- 34 Kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točkama 58. i 59. svojeg mišljenja, to bi tumačenje dovelo do kašnjenja te nastanka dodatnih postupaka i napora za zainteresirane osobe za nasljeđivanje i tijela koja su za njega nadležna, i bilo bi protivno cilju koji se želi postići Uredbom br. 650/2012, a koji se – kao što je to navedeno u točki 27. ove presude – sastoji od toga da se

nasljedivanje s prekograničnim implikacijama unutar Unije riješi brzo, skladno i učinkovito, kao i prava osoba koje su zainteresirane za nasljedstvo, kao što to proizlazi iz uvodnih izjava 7. i 67. te uredbe.

- 35 Osim toga, člankom 71. stavkom 3. Uredbe br. 650/2012 pojašnjeno je da tijelo izdavanja bez odgode obavješće osobe kojima su izdane ovjerene preslike – o kojima na temelju članka 70. stavka 2. te uredbe vodi popis – o bilo kojem ispravku, izmjeni ili opozivu Europske potvrde o nasljedivanju, kako bi se, u skladu s uvodnom izjavom 72. navedene uredbe, izbjeglo nezakonito korištenje tih preslika i ograničila opasnost da ovjerena preslika, čije je važenje isteklo u trenutku donošenja tražene odluke, ne odgovara sadržaju Europske potvrde o nasljedivanju.
- 36 U tom pogledu, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 70. svojeg mišljenja, ako tijelo kojem je predviđena ovjerena preslika Europske potvrde o nasljedivanju dobije podatke koji razumno opravdavaju sumnju u stanje te potvrde, ono iznimno može zahtijevati podnošenje nove preslike ili preslike čije je razdoblje važenja produljeno.
- 37 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na prvo i treće pitanje valja odgovoriti tako da članak 70. stavak 3. Uredbe br. 650/2012 treba tumačiti na način da ovjerena preslika Europske potvrde o nasljedivanju, na kojoj se nalazi napomena „neograničeno trajanje”, vrijedi u razdoblju od šest mjeseci od datuma njezina izdavanja i proizvodi učinke, u smislu članka 69. te uredbe, ako je vrijedila prilikom njezina prvog podnošenja nadležnom tijelu.

Drugo pitanje

- 38 Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 65. stavak 1. Uredbe br. 650/2012, u vezi s njezinim člankom 69. stavkom 3., tumačiti na način da učinci Europske potvrde o nasljedivanju nastupaju u odnosu na sve osobe koje su u njoj poimence navedene kao nasljednici, legatari, izvršitelji oporuke ili upravitelji ostavinom, čak i ako nisu same zatražile njezino izdavanje.
- 39 U članku 63. stavku 1. i stavku 2. točki (a) navedene uredbe, koji se odnosi na svrhu Europske potvrde o nasljedivanju, naveden je popis osoba koje mogu koristiti potonju, a to su nasljednici, legatari koji imaju izravna prava u nasljedstvu i izvršitelji oporuka ili upravitelji ostavinom, kako bi u drugoj državi članici, među ostalim, dokazale svoj status i/ili svoja nasljedna prava (vidjeti u tom smislu, presudu od 1. ožujka 2018., Mahnkopf, C-558/16, EU:C:2018:138, t. 36. i navedenu sudsku praksu).
- 40 U skladu s člankom 65. stavkom 1. Uredbe br. 650/2012, Europska potvrda o nasljedivanju izdaje se na zahtjev bilo koje osobe navedene u članku 63. stavku 1. te uredbe. U članku 65. stavku 3. točki (e) te uredbe pojašnjava se da zahtjev za Europsku potvrdu o nasljedivanju sadržava, među ostalim, podatke o mogućim korisnicima na temelju raspolaganja imovinom zbog smrti i/ili po samom zakonu koji nisu podnositelj zahtjeva. Taj se podatak, na temelju članka 68. točke (g) te uredbe, mora ponoviti u toj potvrdi.
- 41 Članak 69. stavak 3. Uredbe br. 650/2012 predviđa da se plaćanja ili prijenos imovine, na temelju podataka iz Europske potvrde o nasljedivanju, mogu izvršiti u korist osobe koja je u toj Potvrđi navedena kao nasljednik, legatar, izvršitelj oporuke ili upravitelj kao osobe ovlaštene za prihvatanje plaćanja ili imovine. Stoga učinci Europske potvrde o nasljedivanju mogu nastati u odnosu na tu osobu a da pritom tom odredbom nije precizirano mora li ona imati status podnositelja zahtjeva.

- 42 Osim toga, neovisno o statusu podnositelja zahtjeva, tijelo izdavanja, koje zadržava izvornik Potvrde, na temelju članka 70. stavka 1. te uredbe izdaje jednu ili više ovjerenih preslika podnositelju zahtjeva i svakoj osobi koja dokaže pravni interes. Iz toga proizlazi da bi obveza, kojom se nalaže da osoba koja se poziva na ovjerenu presliku Europske potvrde o nasljeđivanju mora obvezno biti ona koja je prvotno zahtijevala Potvrdu, bila protivna samom tekstu članka 70. stavka 1. navedene uredbe.
- 43 Nijedna od tih odredbi ne propisuje da osoba koja koristi ovjerenu presliku Europske potvrde o nasljeđivanju, kako bi ostvarila pravo na njezine učinke, mora imati status podnositelja zahtjeva za tu potvrdu.
- 44 Osim toga, kao što je to istaknula Europska komisija u svojim pisanim očitovanjima, kad bi svaka zainteresirana osoba bila dužna za određeno nasljeđivanje zatražiti Europsku potvrdu o nasljeđivanju i njezinu ovjerenu presliku, iako su za njega već bile izdane potvrde i preslike, to bi prouzročilo nepotrebne troškove. Naime, takva bi obveza bila protivna cilju koji se želi postići Uredbom br. 650/2012, kako on proizlazi iz njezine uvodne izjave 67., a sastoji se od brzog, skladnog i učinkovitog rješavanja nasljeđivanja s prekograničnim implikacijama.
- 45 S obzirom na prethodna razmatranja, na drugo pitanje valja odgovoriti tako da članak 65. stavak 1. Uredbe br. 650/2012 u vezi s člankom 69. stavkom 3. te uredbe treba tumačiti na način da Europska potvrda o nasljeđivanju proizvodi učinke u odnosu na sve osobe koje su u njoj poimenice navedene, čak i ako nisu same zatražile njezino izdavanje.

Troškovi

- 46 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (šesto vijeće) odlučuje:

- Članak 70. stavak 3. Uredbe (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvaćanju i izvršavanju javnih isprava u nasljednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju treba tumačiti na način da ovjerena preslika Europske potvrde o nasljeđivanju, na kojoj se nalazi napomena „neograničeno trajanje”, vrijedi u razdoblju od šest mjeseci od datuma njezina izdavanja i proizvodi učinke, u smislu članka 69. te uredbe, ako je vrijedila prilikom njezina prvog podnošenja nadležnom tijelu.**
- Članak 65. stavak 1. Uredbe br. 650/2012, u vezi s člankom 69. stavkom 3. te uredbe, treba tumačiti na način da Europska potvrda o nasljeđivanju proizvodi učinke u odnosu na sve osobe koje su u njoj poimence navedene, čak i ako nisu same zatražile njezino izdavanje.**

Potpisi